

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи

2021-2022 навчальний рік

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Основи сексології та сексопатології»

(Дисципліна за вибором)

Очна форма навчання

галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність /ОКР 228 «Педіатрія»

ОПП «Педіатрія» другого (магістерського) рівня

Курс 5

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи

Схвалено методичною комісією з проблем терапевтичного профілю

Протокол від:
“_30_”08_____2021_ року № 10__

Протокол від:
“_31_”_08_____2021__ року № _1__

Завідувач кафедри
_____
(підпис) проф.Кожина Г.М.
(прізвище та ініціали)

Голова
_____
(підпис) проф.Кравчун П.Г.
(прізвище та ініціали)

Розробники силябусу:

1.Кожина Г.М., завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи,

2.Терьошина І.Ф., доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи, кандидат медичних наук,

3.Мозгова Т.П, професор кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи, доктор медичних наук,

4.Георгієвська Н.В., доцент кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та соціальної роботи, кандидат медичних наук

Викладачі: Георгієвська Н.В., -доцент кафедри, к.м.н., Мозгова Т.П. д.м.н., професор кафедри.

Контактний тел. та E-mail викладача:

Георгієвська Н.В., +3 80(68)318 73 90, e-mail: nv.heorhiievska@knmu.edu.ua

Мозгова Т.П., +3 80(68)318 73 90, e-mail: tp.mozghova@knmu.edu.ua

Очні консультації, заочні консультації. Он-лайн консультації: на платформі Moodle ,Zoom або GoogleMeet по середам кожного тижня о 14 годині за київським часом.

Локація: 61022, м.Харків, пр. Науки, 4; вул. Академіка Павлова, 46.
Тел./факс (057) 738-10-68.

Клінічні бази кафедри: КНП ХОР «Обласна клінічна психіатрична лікарня №3», Військово-медичний клінічний центр Північного регіону, ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України», КНП ХОР «Обласний наркологічний диспансер», ННМК «Університетська клініка» ХНМУ.

E-mail:

kaf.6med.psihiatrii@knmu.edu.ua

Час проведення занять: понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця (практичні заняття 8:00-12:15 / 12:25-16:45 у відповідності з розкладом; лекції – 9:20-11:00, 13:20-15:00 у відповідності з розкладом).

Вступ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Основи сексології та сексопатології»: складена відповідно до Освітньо-професійної програми “Педіатрія ” та проекту Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень, галузі знань 22 “Охорона здоров'я”, спеціальності 228 “Педіатрія”.

1.Описнавчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є особливості та норма сексуальності людини в широкому сенсі цього слова, патологія сексуальності, а також лікування та профілактика сексуальних розладів, статева адаптація, сексуальні злочини, взаємовідношення хворого і медичних працівників на всіх етапах лікувально-діагностичного процесу.

Міждисциплінарні зв'язки:

Навчальна дисципліна «Основи сексології та сексопатології» базується на вивченні студентами основ сексології, сексопатології, сексуальних злочинів, лікуванні та профілактики сексуальних розладів, деонтології в спілкуванні з сексологічними пацієнтами та людьми, які пережили сексуальне насильство; знанні законів України щодо сексуального життя людини, зміни полу, а також на інтегруванні з іншими клінічними дисциплінами.

Пререквізити та кореквізити дисципліни

Пререквізити дисципліни Навчальна дисципліна базується на вивченні студентами основ загальної психології, соціології, анатомії людини та фізіології людини, патоморфології та патофізіології, деонтології в медицині, психології спілкування ,та інтегрується з цими дисциплінами.

Кореквізити дисципліни «Психіатрія, наркологія», «Медична психологія», «Урологія», «Гінекологія».

Загальна характеристика дисципліни. Сексологія вивчає сексуальність людини на психологічному, емоційному та фізіологічному рівнях, займається діагностикою та лікуванням сексуальних розладів

Роль та місце дисципліни у системі підготовки фахівців. вивчення навчальної дисципліни дає можливість майбутнім фахівцям опанувати знаннями в сфері психо-сексуального здоров'я. Розглянути питання що до діагностики та лікування психічних розладів.

Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1.Мета вивчення Метою вивчення дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про можливості, форми і методи сексології, розуміння її місця і ролі в комплексному лікуванні, реабілітації та профілактиці.

1.2Основні завдання оволодіти основними категоріями та поняттями сексології; ознайомити із закономірностями формування та основними властивостями розладів сексуальності та соексуальної норми с, висвітлити проблему сексуальності, зокрема з пацієнтом та його родичами; сприяти вирішенню питань побудови та організації міжособистісної взаємодії в сім'ї; засвоїти ефективні методів впливу на сексуальність за допомогою психогігієнічних, психопрофілактичних та психотерапевтичних заходів

1.3.Компетентності та результати навчання

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей

Інтегральна компетентність	здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим ЗК2 – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

	<p>ЗК3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності</p> <p>ЗК4 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації</p> <p>ЗК5 – Здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії</p> <p>ЗК6 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою</p> <p>ЗК7 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій</p> <p>ЗК8 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків</p> <p>ЗК9 – Здатність діяти соціально відповідально та свідомо</p> <p>ЗК10 – Прагнення до збереження навколишнього середовища</p>
Фахові компетентності (ФК)	<ul style="list-style-type: none"> – Навички опитування – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання – Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку, характеру харчування при лікуванні захворювань – Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань – Здатність до визначення тактики ведення фізіологічної вагітності, фізіологічних пологів та післяродового періоду. Навички консультування з питань планування сім'ї та метода контрацепції – Здатність до визначення тактики ведення осіб з хронічними захворюваннями – Здатність до ведення медичної документації – Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами

наступних програмних результатів навчання:

	<p>Знання і розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> – здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді – знання психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення <p>Застосування знань та розуміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень,
--	---

	<p>медичних маніпуляцій</p> <ul style="list-style-type: none"> – збір інформації про пацієнта – оцінювання результатів опитування, фізичного обстеження, даних лабораторних та інструментальних досліджень – встановлення попереднього клінічного діагнозу захворювання – визначення характеру, принципів лікування захворювань – проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів – здатність застосовувати набуті знання щодо існуючої системи охорони здоров'я для оптимізації власної професійної діяльності та участі у вирішенні практичних завдань галузі – сформованість фахівця з належними особистими якостями, який дотримується етичного кодексу лікаря
--	--

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних соціальних навичок (Soft skills):

- комунікаційні навички
- міжособистісні навички
- навички дослідження
- адаптивність
- емоційний інтелект

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3,0	Напрямок підготовки 22 «Охорона здоров'я» _	За вибором	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 228 «Педіатрія»	Рік підготовки:	
		5-й	-й
		Семестр	
		9-й, 10-й	-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 10 самостійної роботи студента - 20	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		год.	год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		70 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

2.1 Опис дисципліни

2.2.1 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1.	Предмет медичної сексології в структурі міждисциплінарних знань.	2		
2.	Анатомо-фізіологічні основи сексуальності.	2	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, презентація, дискусія	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
3.	Складові сімейно-сексуальної гармонії та дисгармонії. Сексуально-еротична адаптація статей.	2	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
4.	Сексуальні девіації. Судова сексологія	2	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
5.	Загальна сексопатологія.	2	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, дискусія,презентація	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
6.	Основні прояви сексуальних розладів жінок.	2	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, дослідження студентами психічного стану пацієнтів групи ризику що до суїцидів	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
7.	Основні прояви сексуальних розладів чоловіків.	2	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, дослідження студентами психічного стану пацієнтів групи ризику що до суїцидів	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
8.	Чоловіча неплідність.	2	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, презентація, дискусія. дослідження	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік

			студентами психічного стану пацієнтів групи ризику що до суїцидів	
9.	Планування сім'ї.	2	розповідь-пояснення, бесіда, дискусія, дослідження студентами психічного стану пацієнтів групи ризику що до суїцидів	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
10.	Підсумкове заняття	2	розповідь-пояснення, бесіда, лекція, презентація, дискусія	Поточний контроль: усне опитування Підсумковий контроль:залік
	всього	20		

2.2.3 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Історія розвитку науки сексології та сексопатології.	5	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування ,самоконтроль,доповідь Підсумковий контроль:залік
2	Нормативно-правові документи, що регламентують роботу лікаря сексопатолога.	5	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування ,самоконтроль,доповідь Підсумковий контроль:залік
3	Класифікації сексуальних розладів.	5	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних	Поточний контроль: усне опитування ,самоконтроль,доповідь Підсумковий контроль:залік

			занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	
4	Анатомо-фізіологічні кордони сексуальної норми.	5	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитуваннясамоконтроль, доповідь Підсумковий контроль:залік
5	Контрацепція та сексуальне здоров'я.	5	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитуваннясамоконтроль, доповідь Підсумковий контроль:залік
6	Вікові та гендерні особливості копулятивного циклу.	5	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитуваннясамоконтроль, доповідь Підсумковий контроль:залік
7	Сексуальні розлади при психічних захворюваннях.	5	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування „самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль:залік
8	Сексуальні розлади при ВІЛ - інфекції/СНІДі	5	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять;діалог з здобувачами вищої	Поточний контроль: усне опитуваннясамоконтроль, доповідь Підсумковий контроль:залік

			освіті; усне опитування.	
9	Сексуальні розлади при невротичних розладах	5	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
10	Стрес, дістрес, психічна травма та сексуальна функція	5	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування.	Поточний контроль: усне опитування, самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
11	Сучасні додаткові прилади, які використовуються у сексології.	5	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування, доповіді	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
12	Сексуальні розлади у жінок з безпліддям.	5	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування, доповіді	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
13	Клінічні протоколи для надання медичної допомоги хворим на сексуальні розлади	5	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування, доповіді	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік

			i	
14	Персоніфіковані підходи до терапії сексуальних розладів	5	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування, доповіді	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік
15	Індивідуальна та парна психотерапія при сексуальних розладах	2,5	Обговорення вивченого самостійно матеріалу під час практичних занять; діалог з здобувачами вищої освіти; усне опитування, доповіді	Поточний контроль: усне опитування самоконтроль, доповідь Підсумковий контроль: залік

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1 Система оцінювання та вимоги. Поточна навчальна діяльність здійснюється та контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння студентами кожної теми дисципліни, за неї виставляються оцінки з використанням 4-бальної (традиційної) системи: «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно». Форма підсумкового контролю успішності навчання.

Формою підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни є залік.

Залік з дисципліни – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентами навчального матеріалу виключно на підставі результатів поточного навчання відповідно програми з дисципліни і не передбачає окремого навчального заняття для приймання заліку. На останньому тематичному навчальному занятті після закінчення обговорення теми заняття викладач навчальної групи оголошує суму балів студента за результатами поточного контролю і за виконання індивідуального завдання.

Оцінка з дисципліни визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності у балах, що виставляються на кожному семінарському занятті за відповідною темою і кількістю балів за виконання індивідуального завдання. Результати складання заліків оцінюються за двобальною шкалою: «зараховано», «не зараховано».

Студент отримує оцінку «зараховано», якщо він виконав усі види робіт, передбачених навчальною програмою з дисципліни, відвідав усі лекції та семінарські заняття, визначені тематичними планами, а за наявності пропусків – своєчасно їх відпрацював, набрав загальну кількість балів не менш як 120. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент з дисципліни за поточну навчальну діяльність і виконання індивідуального завдання – 200 балів.

Самостійну роботу студентів оцінюють під час поточного контролю на семінарському занятті.

Під час оцінювання знань студента з теоретичних питань, що входять до даного підсумкового заняття студенту виставляється традиційна оцінка, яка конвертується у багатобальну шкалу разом з оцінками за поточну навчальну діяльність.

Перерахунок середньої оцінки поточної навчальної діяльності у багатобальну шкалу ЕСТС проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності студентів ХНМУ».

Підсумковий контроль - залік.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

Підсумковий бал за поточну навчальну діяльність (ПНД) та підсумкові заняття (ПЗ) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу.

Перерахунок середньої оцінки за поточну навчальну діяльність (ПНД) у багатобальну шкалу, для дисциплін, що завершуються заліком проводиться відповідно до таблиці. Для зарахування студент має отримати від 120 до 200 балів.

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122

4,61		3,83		3,06	
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4.27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Оцінювання результатів вивчення дисциплін проводиться безпосередньо під час заліку. Оцінка з дисципліни визначається як сума балів за ПНД і становить min – 120 до max – 200. Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS наведена у таблиці 6 .

Таблиця 6

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі підсумкові заняття, заліки.

Оцінки "F_x" або "F" ("незадовільно") виставляються студентам, яким не зараховано вивчення дисципліни, формою контролю якої є залік.

Після завершення вивчення дисципліни відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють студенту відповідну оцінку за шкалами (Таблиця 6) у залікову книжку та заповнюють відомості успішності студентів з дисципліни за формами: У-5.03А – залік;

Ліквідація академічної заборгованості (відпрацювання). Відпрацювання проводяться згідно

положенню про відпрацювання ХНМУ

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1226%3A2013-03-25-12-07-55&catid=4%3A2011-05-04-07-20-12&Itemid=19&lang=uk

3.2. Питання для засвоєння навчального матеріалу.

1. Предмет медичної сексології та сексопатології в структурі міждисциплінарних знань.
2. Структура та організаційні принципи сексопатологічної та андрологічної служби на Україні. Історія та сучасний період сексології.
3. Основні етапи формування сексуальності. Порушення формування сексуальності, як причина статевих розладів та девіацій.
4. Соціальне забезпечення сексуальності. Роль морально-етичних та естетичних факторів в шлюбній гармонії. Роль сексуальної освіти в забезпеченні сексуального здоров'я.
5. Психологічне забезпечення сексуальності. Характеристика особистості та її зв'язок з сексуальністю.
6. Соціально-психологічне забезпечення сексуальності. Характеристика міжособистисніх відношень подружжя.
7. Біологічне забезпечення сексуальності. Основи генетики, успадкування, диференціації статі.
8. Основні ендокринні процеси в організмі і гормональне забезпечення статевої функції.
9. Анатомія та фізіологія статевих органів чоловіка.
10. Анатомія та фізіологія статевих органів жінки.
11. Роль біоритмів в регуляції сексуальної функції.
12. Сексуальне здоров'я та сексуальна гармонія.
13. Розвиток сексуальності людини.
14. Поняття про сексуальну норму.
15. Психофізіологічні характеристики сексуальності чоловіка та жінки.
16. Сексуально-еротична адаптація статей.
17. Статевий акт. Попередній та заключний періоди статевого акту.
18. Гігієна та психогігієна статевого життя. Гігієна тіла та сексуально-еротичних контактів. Психогігієна шлюбу. Рекомендоване харчування.
19. Порушення диференціації статі. Агенезія гонад. Дисгенезія гонад. Функціональна патологія гонад.
20. Порушення темпів пубертатного розвитку. Передчасний соматосексуальний розвиток.
21. Уповільнений соматосексуальний розвиток. Ретардація психосексуального розвитку.
22. Девіація психосексуального розвитку. Порушення статевого самоусвідомлення. Порушення статерольової поведінки. Порушення психосексуальної орієнтації.
23. Сексуальна дезадаптація. Соціокультурна форма сексуальної дезадаптації. Статерольова форма сексуальної дезадаптації. Комунікативна форма сексуальної дезадаптації. Сексуальна аверсія. Конституційна форма сексуальної дезадаптації. Біоритмічна форма сексуальної дезадаптації. Віргогамія.
24. Складові сімейно-сексуальної гармонії та дисгармонії.
25. Аналіз сексуальної гармонії подружньої пари.
26. Сексуальні дисгармонії подружньої пари, їх класифікація. Методи психотерапевтичної корекції сімейної сексуальної дисгармонії.

27. Епідеміологія, фактори ризику причини і умови виникнення порушень і девіацій сексуального здоров'я.
28. Прояви і перебіг сексопатологічних порушень.
29. Основні закономірності формування сексопатологічних симптомів і синдромів.
30. Патогенез і класифікація сексуальних розладів, загальні принципи їх лікування і профілактики.
31. Основні прояви сексуальних розладів у жінок та чоловіків.
32. Класифікація статевих розладів. Принципи діагностики сексопатологічних захворювань.
33. Критерії діагностики копулятивних дисфункцій.
34. Сексуальні розлади у чоловіків.
35. Псевдоімпотенція.
36. Психогенний та органічний копулятивний розлад.
37. Змішані сексуальні розлади.
38. Патологічна мастурбація.
39. Сексуальні розлади, обумовлені ендокринними порушеннями.
40. Сексуальні розлади, обумовлені ураженням нервової системи.
41. Сексуальні розлади при психопатії. Сексуальні розлади при неврозах. Сексуальні розлади, обумовлені психічними розладами, алкоголізмом, прийомом наркотиків.
42. Сексуальні розлади обумовлені урологічними захворюваннями. Сексуальні дисфункції внаслідок гіпоспадії, епіспадії, порушення розвитку статевого члена, захворювань передміхурової залози, приапізму, хвороби Пейроні.
43. Сексуальні розлади, обумовлені серцево-судинними, соматичними захворюваннями, цукровим діабетом.
44. Сексуальні розлади у жінок. Класифікація розладів.
45. Сексуальна дезадаптація.
46. Статева холодність. Психогенні, конституційні, ретардаційні, симптоматичні, діенцефальні, ендокринні, генітально-рецептивні форми сексуальної дисфункції.
47. Гіперсексуальність у жінок.
48. Статеві неврози у жінок.
49. Патологічна мастурбація у жінок.
50. Сексуальні розлади, обумовлені ендокринними порушеннями у жінок.
51. Сексуальні розлади, обумовлені ураженням нервової системи у жінок.
52. Сексуальні розлади при психопатії у жінок. Сексуальні розлади при неврозах. Сексуальні розлади, обумовлені психічними розладами, алкоголізмом, прийомом наркотиків.
53. Сексуальні розлади обумовлені запальними процесами геніталій.
54. Сексуальні девіації. Актуальність проблеми статевих збочень. Поняття фізіологічних проявів в сексології, класифікація перверсій та девіацій, організаційні, медичні та юридичні аспекти проблеми.
55. Психотерапевтична корекція за традиційними та нетрадиційними методами та методиками.
56. Вікові особливості проявів сексуальності. Особливості проявів фізіологічної та сексуально-патологічної поведінки за умов становлення сексуальності дитини. Особливості геронтологічної сексопатології в аспекті сексуальних проявів та адаптації. Діагностика, лікування та профілактика.
57. Судова сексопатологія. Медичні, юридичні, соціальні аспекти сексуальних злочинів. Психотерапевтична і невідкладна медична допомога при сексуальних збоченнях, звабах, згвалтуваннях (жінок, чоловіків, дітей). Профілактика сексуальних злочинів.
58. Планування сім'ї. Актуальність проблеми на Україні. Законодавство про проблеми сімей та молоді. Контрацепція. Профілактика ЗПСШ та СНІДу. Безплідність подружньої пари. Класифікація; діагностика, принципи лікування, профілактика.

59. Етика та деонтологія в медичній сексології. Психологічні та характерологічні особливості людини з проявами копулятивної дисфункції у (жінок, чоловіків, дітей). Основні етичні та деонтологічні прийоми в роботі з сексологічними хворими та їх особливість.
60. Епідеміологія порушень сексуального здоров'я та організації сексологічної допомоги.
61. Семіотика порушень сексуального здоров'я. Симптоми і синдроми сексуальних розладів. Сексуальні комплекси і міфи.
62. Психопатологічні синдроми. Емоційні розлади. Розлади процесу мислення. Імпульсивні прояви. Нав'язливі прояви. Іпохондричні синдроми.
63. Причини та умови розладів сексуального здоров'я. Роль соціальних факторів в генезі порушень сексуального здоров'я. Роль психологічних факторів в генезі порушень сексуального здоров'я. Роль соціо-психологічних факторів в генезі порушень сексуального здоров'я. Роль медико-біологічних (анатомо-фізіологічних) факторів в генезі порушень сексуального здоров'я. Етіологічні фактори і патогенетичні механізми порушень сексуального здоров'я. Порушення мотивації сексуальної поведінки.
64. Психосоматичні співвідношення при порушенні сексуального здоров'я.
65. Класифікація порушень сексуального здоров'я.
66. Діагностика порушень сексуального здоров'я. Методи сексологічного обстеження чоловіків та жінок. Метод визначення рівня психологічної, соціально-психологічної та сексуально-поведінкової адаптації подружжя. Додаткові методи обстеження пацієнтів. Карта сексологічного обстеження шлюбної пари. Системно-структурний аналіз сексуального здоров'я.
67. Корекція порушень сексуального здоров'я. Корекція психологічної та соціально-психологічної дезадаптації подружжя. Медикаментозне лікування сексуальних розладів. Фізіотерапія сексуальних розладів. Лікувальна фізкультура. Допоміжні та хірургічні методи лікування.
- Психопрофілактика порушень сексуального здоров'я та питання деонтології. Система і принципи психопрофілактики. Психопрофілактика сексуальної дисфункції у чоловіків та жінок. Психопрофілактика сексуальної дисгармонії шлюбної пари. Деонтологія в практиці лікаря-сексопатолога

Перелік практичних навичок

1. Збір сексологічного анамнезу у чоловіків.
2. Збір сексологічного анамнезу у жінок.
3. Оцінка анатомічної структури статевої системи жінки.
4. Оцінка анатомічної структури статевої системи чоловіка.
5. Оцінка темпів статевого розвитку чоловіків.
6. Оцінка темпів статевого розвитку жінок.
7. Оцінка функціонального стану яєчок, що включає їхню гіпофункцію.
8. Оцінка вікових порушень у гормональному обміні.
9. Володіння методами клінічної та лабораторної оцінки пацієнтів з сексуальною девіацією.
10. Володіння методами медико-судової експертизи сексологічних пацієнтів та сексологічних злочинів.
11. Володіння методами клінічного обстеження чоловіків із сексуальними розладами.
12. Оцінка результатів лабораторної діагностики сексуальних розладів у чоловіків.
13. Володіння методами клінічного обстеження чоловіків із сексуальними розладами при захворюваннях статевих органів чоловіків та надання їм допомоги.
14. Володіння методами клінічного обстеження у жінок з сексуальними порушеннями.
15. Вибір методів лікування сексуальних розладів у жінок.
16. Вибір методів лікування сексуальних розладів у чоловіків.
17. Володіння методом психотерапевтичної бесіди з сексологічними пацієнтами та партнерською парою.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни. Щоб досягти мети навчання і успішно пройти курс, необхідно: з першого дня включитися в роботу; регулярно відвідувати заняття, читати матеріал попередньо, до його розгляду на практичному занятті; виконувати всі необхідні завдання і працювати щодня; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися за допомогою і отримувати її, коли Ви її потребуєте.

Відвідування занять та поведінка. Студентам необхідно не спізнюватися і не пропускати заняття; приходити на кафедру одягненими в медичний халат, мати змінне взуття, мати при собі, маску, зошит, ручку. До початку занять на клінічній базі кафедри студенти повинні пройти медогляд і мати санітарну книжку з допуском для роботи в лікувальному закладі.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Студенти з особливими освітніми потребами повинні зустрітися з викладачем або попередити його до початку занять, на прохання студента це може зробити староста групи. Якщо у Вас виникнуть будь-які питання, будь ласка, зв'яжіться з викладачем.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни: активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи.

Техніка безпеки. Всі студенти повинні обов'язково пройти інструктаж з техніки безпеки, який проводиться на початку першого заняття. Інструктаж проводить викладач академічної групи або відповідальна особа, згідно з інструкцією затвердженої наказом ХНМУ із записом у відповідному журналі.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Політика щодо академічної доброчесності. Списування та плагіат при підготовці студентських наукових робіт не допускаються. Використання електронних гаджетів (мобільний телефон, планшет) не допускається в ході практичних занять, лекцій та при проведенні всіх видів контролю.

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

6. Рекомендована література

Базова

1. Сексологія: навчальний посібник / В. В. Кришталь, Є. В. Кришталь, Т. В. Кришталь, 2008.- 990 с.
2. Сексопатологія. Національний підручник / Під ред.. Є.В.Кришталь, Б.М. Ворник. 2012. – 925 с.
3. Syllabus of Clinical Sexology. European Society for Sexual Medicine Kirana P.S., Porst H., Reisman Y., Tripodi F. Amsterdam: “Medixpublishers”, 2013.-1365p.
4. Клінічна андрологія. За редакцією М.І. Бойка — Київ: “Бібліотека здоров'я України”, 2013. 222 с.
5. Основи сексології та сексопатології: робочий зошит для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації// А.М.Кожина, Н.В.Георгієвська, Черкасова О.О. – Харків, 2016. – 105с.

Допоміжна

1. Предмет та завдання медичної сексології. Історія становлення і розвитку медичної сексології. Сексуальне здоров'я. /Методичні вказівки /Георгієвська Н.В., Кришталь В.Є., ХНМУ, 2013, 10 с.
2. Сексопатологія (чоловіків та жінок) /Методичні вказівки /Георгієвська Н.В., Кришталь В.Є., ХНМУ, 2013, 25 с.

7. Інформаційні ресурси: Сторінка дисципліни в системі Moodle
<http://31.128.79.157:8083/course/view.php?id=2951>